

DAVEK NA DODANO VREDNOST, DOBAVA IN NAKUP ODPADKOV, OSTANKOV IN RABLJENEGA MATERIALA

Vir: Računovodja.com, E-seminarji, dostopno:

<https://www.racunovodja.com/E-seminar/DDVInDobavaInNakupOdpadkov%2COstankovInRabljenegaMaterialaVLetu2010-1>, september 2017

Kazalo:

1 UVOD	2
2 PREDPISI	4
2.1 Predpisi na področju ravnanja z odpadki	4
2.2 Klasifikacijski seznam skupin odpadkov – Priloga iz Uredbe o ravnanju z odpadki – Uradni list RS, št. 34/2008	5
3 OPREDELITEV DAVČNEGA ZAVEZANCA v primeru transakcij iz točke d) prvega odstavka 76.a	6
3.1 Izdaja računa in ustrezna klavzula	6
3.2 Pravica do odbitka vstopnega DDV	6
4 OBRNJENA DAVČNA OBVEZNOST – POGOJI	7
4.1 Pogoji, ko se uporablja pravilo obrnjene davčne obveznosti pri dobavah odpadkov	7
4.2 Brezplačno dajanje odpadkov	9
4.3 Dobave odpadkov davčnim zavezancem iz tujine	9
5 POROČANJE O DOBAVAH ODPADKOV	10
5.1 Poročilo o dobavah odpadkov ali opravljenih storitvah – POROČILO O DOBAVAH (76.a člen)	10
6 PRAKTIČNI PRIMERI	12
7 POJASNILA DURS	14
7.1 RAZLAGA O ODPADKIH IN STRANSKIH PROIZVODIH	18
7.2 ZBIRANJE IN ODVOZ NENEVARNIH GOSPODINJSKIH, KOMUNALNIH, INDUSTRIJSKIH IN DRUGIH ODPADKOV	19

PRAKTIČNA UPORABA PRAVILA OBRNJENE DAVČNE OBVEZNOSTI – DOBAVA IN NAKUP ODPADKOV, OSTANKOV IN RABLJENEGA MATERIALA TER STORITEV V DOLOČENIH SEKTORJIH EKONOMSKE DEJAVNOSTI

1 UVOD

Za davčne zavezance, ki nastopajo kot prodajalci ali kupci odpadkov, in tudi za tiste, ki opravljajo ali so jim opravljene nekatere storitve v zvezi z odpadki, so se z uvedbo pravila obrnjene davčne obveznosti v ZDDV-1B s 1. januarjem 2010, spremenile nekatere obveznosti.

Po splošnem pravilu morajo davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, prejemniki blaga oziroma storitev, za katere se uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti in so plačniki DDV, obračunavati DDV od dobave, ki jim je bila opravljena, ter tudi od danih predplačil na dan izvršitve predplačila.

V Zakonu o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 – UPB2 (Uradni list RS, št. 10/2010; v nadaljevanju: ZDDV-1) je v v **točki d) prvega odstavka 76.a** člena določeno, da mora DDV plačati davčni zavezanec (kupec blaga oziroma prejemnik storitev pri transakcijah z odpadki), identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki se mu opravijo naslednje dobave:

- dobave odpadkov,
- dobave ostankov in rabljenega materiala ter
- storitev iz priloge III a, ki je sestavni del tega zakona.

Predvidena je postopna uveljavitev sprejetih sprememb, s tem da je bila uveljavljena večina sprememb s 1. januarjem 2010, nekatere pa bodo sledile v naslednjih letih.

Predhodno navedene določbe pomenijo, da je predpisana **obrnjena davčna obveznost** oziroma uvedena prevalitev davčne obveznosti tudi **pri transakcijah z odpadki** ter velja le med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV v Sloveniji.

V sektorjih, ki se ukvarjajo z dobavo odpadkov, ostankov in rabljenega materiala, se pravilo obrnjene davčne obveznosti lahko uporabi le v primerih, navedenih v **novi Prilogi III a k ZDDV-1 – SEZNAM DOBAV ODPADKOV, OSTANKOV IN RABLJENEGA MATERIALA TER STORITEV, V ZVEZI S KATERIMI SO PLAČNIKI DDV PREJEMNIKI TEGA BLAGA ALI STORITEV.**

SEZNAM iz Priloge III a ZDDV-1

1. Dobava kovinskih in nekovinskih odpadkov, ostankov in rabljenega materiala, vključno s polizdelki od predelave, izdelave ali taljenja železnih in neželeznih kovin ter njihovih zlitin;

2. dobava železnih in neželeznih polpredelanih izdelkov ter s tem povezane storitve predelave;
3. dobava ostankov in drugega materiala, ki ga je mogoče reciklirati in vsebuje železne in neželezne kovine, njihove zlitine, žlindro, pepel, škajo in industrijske ostanke, ki vsebujejo kovine ali njihove zlitine, ter opravljanje storitev izbiranja, rezanja, ločevanja na dele in stiskanja za te izdelke;
4. dobava odpadkov iz železa in neželeznih kovin, kot tudi ostružkov, ostankov, odpadkov, rabljenega materiala in materiala, ki ga je mogoče reciklirati, če vsebujejo odpadno steklo, steklo, papir, karton, lepenko, krpe, kosti, usnje, umetno usnje, pergament, surovo kožo z dlako ali brez nje, kite, tetive, motvoze, vrvi, konopce, kable, gumo in plastiko, ter s tem povezane storitve predelave;
5. dobava materiala, navedenega v tej prilogi, po predelavi v obliki čiščenja, loščanja, izbire, rezanja, drobljenja, stiskanja ali vlivanja v ingote;
6. dobava ostankov in odpadkov po obdelavi osnovnih materialov.

V skladu s predhodno navedenim se **spremenjene obveznosti** nanašajo predvsem **na**:

1. prijavo dejavnosti davčnega zavezanca davčnemu organu v 30 dneh od prve dobave (po določbi 78.a člena ZDDV-1) v skladu s 76.a členom ZDDV-1 oziroma ko gre za opravljanje transakcij z odpadki iz 76.a člena ZDDV-1;
2. obvezno obvestilo davčnega organa o prenehanju in ponovnem pričetku opravljanja takih transakcij;
3. poročanje o dobavah blaga in storitev po 76.a členu ZDDV-1 na obrazcu, ki je predpisan z 92. členom ZDDV-1.

ZDDV-1 v prvem odstavku 78.a člena določa, da mora davčni zavezanec, ki opravlja dobave blaga ali storitev, za katere je prejemnik plačnik DDV v skladu s 76.a členom tega zakona, v roku 30 dni od prve dobave obvestiti davčni organ o začetku opravljanja teh dobav. V drugem odstavku istega člena je določeno, da mora davčni zavezanec, ki preneha opravljanje dobav blaga ali storitev, za katere je prejemnik plačnik DDV v skladu s 76.a členom tega zakona, o tem obvestiti davčni organ. Po tretjem odstavku istega člena tega zakona mora davčni zavezanec, ki ponovno začne opravljanje take dobave, v roku 30 dni o začetku opravljanja teh dobav ponovno obvestiti davčni organ.

V zvezi s prijavljanjem dobav blaga in storitev iz določbe 78.a člena ZDDV-1 izhaja, da ni potrebno ob vsaki izstavitvi računa oziroma začasne situacije prijavljati dobav blaga ali opravljenih storitev z obrnjeno davčno obveznostjo na novo, ampak davčni zavezanec opravi priglasitev preko sistema eDavki le na začetku takšnih transakcij, in sicer v roku 30 dni od prve dobave. Ravno tako davčni zavezanec obvesti davčni organ o prenehanju opravljanja takšnih dobav ob zaključku opravljanja tovrstnih transakcij.

2 PREDPISI

2.1 Predpisi na področju ravnanja z odpadki

Predpisi na področju ravnanja z odpadki so večinoma sprejeti na osnovi Zakona o varstvu okolja. Okvirni oziroma osnovni predpis, ki ureja področje odpadkov, je Uredba o ravnanju z odpadki. Tega dopolnjujejo tri skupine predpisov. V prvo skupino sodijo predpisi, ki obravnavajo posamezne vrste odpadkov (npr.: ravnanje z odpadnimi olji, embalažo in odpadno embalažo, baterijami itd.), v drugo skupino sodijo predpisi, ki obravnavajo objekte in naprave za ravnanje z odpadki (odlaganje, sežiganje) in tretjo skupino predpisov oblikujejo predpisi o prekomejnem prehodu odpadkov.

Agencija RS za okolje na podlagi izdanih upravnih aktov in določil zakonodaje s področja ravnanja z odpadki vodi različne evidence, kot npr. evidenco predelovalcev, odstranjevalcev odpadkov, zbiralcev, prevoznikov, posrednikov pri ravnanju z odpadki, evidenco dobaviteljev baterij in akumulatorjev. Vzpostavljene evidence se osvežijo na spletni strani enkrat mesečno, enkrat letno pa se objavijo v Uradnem list RS.

Definicijo odpadka ureja Zakon o varstvu okolja, Uradni list RS, št. 41/2004 in 108/09, in po definiciji je **odpadek** določena snov ali predmet, ko ga njegov povzročitelj ali druga oseba, ki ima snov ali predmet v posesti, zavreže, namerava ali mora zavreči.

Na podlagi Zakona o varstvu okolja so za to področje izdani številni podzakonski predpisi:

1. Uredba o ravnanju z odpadki – Uradni list RS, št. 34/2008,
2. Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih - Uradni list RS, št. 34/2008,
3. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Uradni list [RS, št. 84/2006, 106/2006](#) in 110/2007,
4. Uredba o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo - Uradni list RS, št. 107/2006,
5. Pravilnik o ravnanju z izrabljenimi motornimi vozili – Uradni list RS, št. 118/04,
6. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami – Uradni list RS, št. 63/09,
7. Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom – Uradni list RS, št. 39/10,
8. Uredba o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami -Uradni list RS, št. 78/2008,
9. Uredba o odstranjevanju odpadnih olj - Uradni list RS, št. 25/08,
10. Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi - Uradni list RS, št. 70/08,
11. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji - Uradni list RS št. 3/10.

Odpadek, ki je definiran z Zakonom o varstvu okolja, je na podlagi določb Uredbe o ravnanju z odpadki uvrščen v skupine odpadkov, ki so navedene na seznamu v Prilogi, ki je sestavni del te uredbe.

Odpadki se uvrščajo v skupine in podskupine v skladu s klasifikacijskim seznamom odpadkov iz priloge 7, ki je sestavni del te uredbe. Skupine odpadkov so v klasifikacijskem seznamu odpadkov označene z dvomestnimi številčnimi oznakami, podskupine odpadkov s štirimestnimi številčnimi oznakami in posamezna vrsta odpadkov s šestmestnimi številčnimi oznakami.

2.2 Klasifikacijski seznam skupin odpadkov – Priloga iz Uredbe o ravnanju z odpadki – Uradni list RS, št. 34/2008

PREGLED SKUPIN ODPADKOV

- 01** Odpadki iz iskanja, rudarjenja, dejavnosti kamnolomov, fizikalne in kemične predelave mineralnih surovin
- 02** Odpadki iz kmetijstva, vrtnarstva, ribogojstva, gozdarstva, lova in ribištva, priprave in predelave hrane
- 03** Odpadki iz obdelave in predelave lesa in proizvodnje ivernih plošč in pohištva, vlaknin, papirja in kartona
- 04** Odpadki iz industrije usnja, krzna in tekstilij
- 05** Odpadki iz rafinerij nafte, čiščenja zemeljskega plina in pirolize premoga
- 06** Odpadki iz anorganskih kemijskih procesov
- 07** Odpadki iz organskih kemijskih procesov
- 08** Odpadki iz proizvodnje, priprave, dobave in uporabe sredstev za površinsko zaščito (barve, laki in emajli), lepil, tesnilnih mas in tiskarskih barv
- 09** Odpadki iz fotografske industrije
- 10** Odpadki iz termičnih procesov
- 11** Odpadki iz kemične obdelave in površinske zaščite kovin in drugih materialov; hidrometalurgija barvnih kovin
- 12** Odpadki iz postopkov oblikovanja ter fizikalne in mehanske površinske obdelave kovin in plastike
- 13** Oljni odpadki in odpadki tekočih goriv (razen jedilnih olj iz točk 05 in 12)
- 14** Odpadna organska topila, hladilna sredstva in potisni plini (razen 07 in 08)
- 15** Odpadna embalaža; absorbenti, čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitna oblačila, ki niso navedeni drugje
- 16** Odpadki, ki niso navedeni drugje v klasifikacijskem seznamu
- 17** Gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov (vključno z zemeljskimi izkopi z onesnaženih območij)
- 18** Odpadki iz zdravstva ali veterinarstva in/ali z njima povezanih raziskav (razen odpadkov iz kuhinj in restavracij, ki ne izhajajo neposredno iz zdravstva ali veterinarstva)
- 19** Odpadki iz naprav za ravnanje z odpadki, čistilnih naprav ter priprave pitne vode in vode za industrijsko rabo
- 20** Komunalni odpadki (gospodinjski in njim podobni odpadki iz trgovine, industrije in javnega sektorja), vključno z ločeno zbranimi frakcijami

3 OPREDELITEV DAVČNEGA ZAVEZANCA v primeru transakcij iz točke d) prvega odstavka 76.a

Davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, morajo v primerih **dobav** odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter opravljanja storitev iz točke d) prvega odstavka 76.a člena ZDDV-1, ki so **taksativno določene in našteje v Prilogi III a**, upoštevati, da se pri teh dobavah uporablja pravilo obrnjene davčne obveznosti. Prav tako morajo davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, ki so **prejemniki** teh dobav, vedeti, da morajo namesto dobaviteljev blaga in storitev obračunati in plačati DDV.

3.1 Izdaja računa in ustrezna klavzula

82. člen ZDDV-1 v 15 točkah določa obvezne sestavine računa. Vsebina tega člena se ni spremenila, spremenile pa so se nekatere **postavke računa** za storitve, pri katerih v letu 2009 obveznosti za DDV ni bilo mogoče prevaliti na prejemnika storitve, v letu 2010 in naprej pa je to mogoče.

Sestavine računa od 1. 1. 2010 dalje:

- obvezna navedba ID-številke prejemnika storitve,
- ni zneska obračunanega DDV zaradi prevalitve davčne obveznosti,
- obvezna navedba klavzule.

Na podlagi določbe 11. točke 82. člena ZDDV-1 mora davčni zavezanec navesti na računu v primeru, če je plačnik DDV kupec ali naročnik, tudi veljavno določbo Direktive Sveta 2006/112/ES ali ustrezni člen tega zakona ali drugo sklicevanje, ki kaže na to, da je dobava blaga ali storitev predmet obrnjene davčne obveznosti.

Besedilo za sklicevanje na določbo ZDDV-1 ali direktivo Sveta 2006/112/ES ni natančno predpisano, mora pa biti iz sklica natančno razvidno, na katero ureditev (oprostitvev, obrnjeno davčno obveznost ali uporabo posebne ureditve) se besedilo nanaša.

3.2 Pravica do odbitka vstopnega DDV

DDV, ki ga plačajo davčni zavezanci na podlagi samoobdavčitve po 76. a členu ZDDV-1, si smejo tudi odbiti.

Pravica do odbitka vstopnega davka je vezana na račune z vsemi potrebnimi podatki, ki omogočajo obračun davka in kontrolo davčnih organov. Zahteve po elementih ne smejo biti take, da po nepotrebnem otežujejo ali celo onemogočajo izvajanje pravice do odbitka vstopnega davka. Na pravico do odbitnega vstopnega davka ne more vplivati dejstvo, da je bila v eni od predhodnih transakcij storjena goljufija, če davčni zavezanec zanj ni vedel in ni mogel vedeti. Šesta smernica dovoljuje državam članicam, da se za dokaz

transakcije v zvezi z odbitkom vstopnega davka lahko upoštevajo tudi drugi dokazi o dejansko opravljeni transakciji (npr. k zahtevku za vračilo DDV v drugi državi članici v elektronski obliki ni potrebno prilagati dokazil). Veljavna pa je ureditev, v skladu s katero Davčna uprava Republike Slovenije naknadno zahteva dokazila, kot sta izvirnik ali kopija računa.

Davčni zavezanec, ki je določen kot plačnik DDV v skladu s 76.a členom ZDDV-1 ima pravico do odbitka DDV, ki skladno z 62. členom ZDDV-1 nastane v trenutku, ko nastane obveznost obračuna DDV. Za uveljavljanje pravice do odbitka DDV se uporabi f) točka prvega odstavka 67. člena ZDDV-1, po kateri mora davčni zavezanec, ki je dolžan plačati DDV kot naročnik ali kupec v skladu s 76.a členom ZDDV-1, izpolnjevati formalnosti, ki jih predpiše minister, pristojen za finance. Natančneje je f) točka prvega odstavka 67. člena ZDDV-1 pojasnjena v četrtem, petem in šestem odstavku 107. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost. Za uveljavljanje pravice do odbitka DDV mora davčni zavezanec do roka za predložitev obračuna DDV imeti račun ali drug dokument, ki vsebuje podatke, potrebne za zagotovitev pravilnega obračuna DDV, in v obračunu DDV izkazati podatek o znesku DDV, ki ga je dolžan plačati. Šteje se, da je DDV plačan, ko je izkazan v obračunu DDV.

Odbitek DDV lahko davčni zavezanci uveljavljajo v istem davčnem obdobju, kot je nastala obveznost za plačilo DDV, če do roka za predložitev obračuna DDV razpolagajo z računom ali drugim dokumentov s podatki za pravilen obračun DDV.

Pravilnik o izvajanju Zakona o DDV torej dovoljuje, da lahko davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka, ki mora plačati DDV kot naročnik, kupec ali prejemnik blaga ali storitev, uveljavlja odbitek DDV v davčnem obdobju, čeprav prejme račun po poteku tega obdobja, **vendar do roka za predložitev obračuna DDV.**

Na podlagi določbe 3. točke prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 je plačnik davka vsak davčni zavezanec, ki mu je bila opravljena storitev iz 29. člena tega zakona, to je davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki obračuna DDV na podlagi »samoobdavčitve«.

4 OBRNJENA DAVČNA OBVEZNOST – POGOJI

4.1 Pogoji, ko se uporablja pravilo obrnjene davčne obveznosti pri dobavah odpadkov

V primerih dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev iz Priloge III a je treba v zvezi z uporabo pravila obrnjene davčne obveznosti upoštevati predvsem naslednje:

1. opravljena mora biti dobava odpadkov, ostankov ali rabljenega materiala za plačilo in gre za dobavo med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV v Sloveniji;

2. storitve predelave morajo biti opravljene med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV v Sloveniji;
3. po predelavi odpadkov in njihovi nadaljnji prodaji se pravilo obrnjene davčne obveznosti **ne uporabi vedno**, ampak le v primeru, če ima predelani material, ki se ga dobavi naprej, še vedno klasifikacijsko številko odpadka (Uredba o ravnanju z odpadki, ki je objavljena v Uradnem listu RS, št. 34/2008).

Posebnosti, ko se pravilo obrnjene davčne obveznosti ne uporabi

1. V primerih opravljanja **storitev odvoza in zbiranja odpadkov**, ki nista zajeti v Prilogi III a k ZDDV-1, se pravilo obrnjene davčne obveznosti ne uporablja. Storitve odvoza in zbiranja odpadkov tako nista predmet 76.a člena ZDDV-1.
2. Nadaljnja dobava **novih izdelkov iz sekundarnih surovin** se ne uvršča med dobave, za katere se uporablja pravilo obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1.
3. Pri transakcijah z odpadki, če je kupec oziroma prejemnik fizična oseba ali mali davčni zavezanec.
4. Če gre za transakcijo z odpadki, pri kateri je kupec oziroma prejemnik tuja oseba, ki ni identificirana za namene DDV v Sloveniji.

Predpostavke glede uporabe pravila obrnjene davčne obveznosti

Pri transakcijah z odpadki je pri obračunavanju DDV, ko gre za uporabo pravila obrnjene davčne obveznosti, bistveno naslednje:

- da gre za **material** oziroma snov, ki se po predpisih o ravnanju z odpadki **šteje za odpadek** in se **dobavi za plačilo**;
- tudi **storitve, povezane z dobavo odpadkov**, morajo biti opravljene **za plačilo**;
- odpadki in storitve morata biti **uvrščena v seznam** dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev – v Prilogi III a ZDDV-1.

V zvezi z uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti v primerih dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev iz Priloge III a je treba upoštevati predvsem naslednje predpostavke:

- opravljena mora biti **dobava** blaga (odpadkov, ostankov, rabljenega materiala) **za plačilo** in dobava mora biti opravljena **med dvema** davčnima zavezancema, **identificiranima** za namene **DDV v Sloveniji**,
- tudi **storitve predelave** morajo biti opravljene med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV,
- **storitvi odvoza in zbiranja odpadkov** nista zajeti v Prilogi III a k ZDDV-1, zato se v zvezi s tema storitvama mehanizem obrnjene davčne obveznosti **ne uporablja**. Storitve odvoza in zbiranja odpadkov tako **ni** predmet 76.a člena ZDDV-1;
- po predelavi odpadka in njegovi nadaljnji prodaji se mehanizem obrnjene davčne obveznosti uporabi **le v primeru**, če ima predelani

material, ki se ga naprej dobavi, še vedno **klasifikacijsko številko odpadka**;

- dobava izdelkov, proizvedenih iz sekundarnih surovin, se **ne** uvršča med dobave, za katere se uporablja mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1;
- dobava polizdelkov od predelave, izdelave ali taljenja železnih in neželeznih kovin iz točke (1) Priloge III a se nanaša **le** na železne in neželezne kovine (ne pa npr. na polizdelke od predelave plastike, stekla ...).

4.2 Brezplačno dajanje odpadkov

V praksi se pojavlja veliko primerov, ko je odpadek, ki ima še tržno vrednost, dan drugemu davčnemu zavezancu, in to brez plačila. Pri tem je treba upoštevati, da so z DDV obdavčene načeloma le dobave blaga in storitev, ki so opravljene za plačilo. ZDDV-1 pozna tudi nekaj izjem, in sicer je v 7. členu določba:

Za dobavo blaga, opravljeno za plačilo, se šteje tudi uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca, za zasebne namene ali za zasebne namene njegovih zaposlenih, brezplačna odtujitev tega blaga ali kakršnakoli uporaba blaga za druge namene, kot za namene opravljanja njegove dejavnosti, če je za to blago ali sestavine tega blaga izkoristil pravico do celotnega ali delnega odbitka DDV.

Tako ZDDV-1 izrecno določa, da se kljub temu, da dobave blaga niso opravljene za plačilo, štejejo, kot da so opravljene za plačilo.

Iz predhodno navedene določbe izhaja, da je treba DDV obračunati tudi od brezplačno odtujenih odpadkov, razen če gre za brezplačno odtujitev majhnih vrednosti oziroma če vrednost takšne odtujitve ne preseže 20 evrov. Pri brezplačnem dajanju odpadkov, ki še imajo tržno vrednost, bi moral DDV obračunati dajalec po splošnih pravilih in se ne uporabi pravila obrnjene davčne obveznosti po 76.a členu ZDDV-1.

4.3 Dobave odpadkov davčnim zavezancem iz tujine

V primerih dobav odpadkov davčnim zavezancem iz tujine ali pri nakupu od njih ne uporabljamo 76.a člena ZDDV-1.

Pri takšnih dobavah ravnamo enako kot pri dobavi vsakega drugega blaga, kar pomeni, da se pri dobavi odpadkov davčnemu zavezancu v drugo državo članico EU sklicujemo na oprostitev po ZDDV-1. Če pa kupujemo odpadke od davčnih zavezancev iz drugih držav članic EU v Slovenijo, obračunamo DDV po načelu samoobdavčitve.

5 POROČANJE O DOBAVAH ODPADKOV

Obdavčljivi dogodek in s tem obveznost obračuna DDV nastane, ko je blago dobavljeno ali so storitve opravljene.

V skladu z določbo tretjega odstavka 33. člena ZDDV-1 nastane obveznost obračuna DDV na dan prejema plačila in od prejetega zneska plačila, če je plačilo izvršeno, preden je blago dobavljeno ali preden so storitve opravljene. Po določbi drugega odstavka 33. člena ZDDV-1 se za storitve, za katere je DDV dolžan plačati prejemnik storitev v skladu s 3. točko prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 in ki se neprekinjeno opravljajo v obdobju, daljšem od enega leta, ter za katere se v tem obdobju ne izdajajo računi in ne vršijo plačila, šteje, da so končane ob izteku vsakega koledarskega leta, dokler storitve niso dokončane. V skladu s tem pravilom nastane za davčnega zavezanca, ki izvaja storitve neprekinjeno in redno ali občasno prejema plačila, obveznost obračuna vsakič, ko izda račun, ali vsakič, ko prejme plačilo, karkoli se zgodi prej.

5.1 Poročilo o dobavah odpadkov ali opravljenih storitvah – POROČILO O DOBAVAH (76.a člen)

Pravna podlaga za poročanje in izpolnjevanje ter predložitev poročila o dobavah blaga in storitev je v 76.a členu ZDDV-1 na obrazcu – POROČILO O DOBAVAH (76.a člen). Obrazec je predpisan s Pravilnikom o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost.

Davčni zavezanec, ki opravlja dobave odpadkov ali opravlja storitve v zvezi z odpadki, kjer je prejemnik plačnik DDV v skladu s 76.a členom ZDDV-1, mora v roku 30 dni od prve dobave obvestiti davčni organ o začetku opravljanja teh dobav. Prav tako mora davčni zavezanec obvestiti davčni organ o prenehanju opravljanja in ponovnem začetku opravljanja teh dobav.

V skladu z 92.a členom ZDDV-1 mora davčni zavezanec, ki opravlja dobave blaga in storitev, kjer je prejemnik plačnik DDV, sestaviti poročilo o teh dobavah za vsak koledarski mesec. V tem poročilu mora davčni zavezanec navesti tudi podatke o prejetih predplačilih in popravke za pretekla obdobja.

V poročilo se vpišejo:

A. Podatki o dobavah blaga in storitev za tekoče obdobje:

- polje 21 – zaporedna številka vpisa,
- polje 22 – identifikacijska številka za DDV prejemnika blaga ali storitev in ni označena s črko P,
- polje 23 – skupna vrednost dobav blaga in storitev ter prejetih predplačil brez DDV v evrih po posameznem prejemniku v obdobju poročanja,

- polje 24 – seštevek skupnih vrednosti dobav blaga in storitev ter prejetih predplačil brez DDV v evrih za vse prejemnike v obdobju poročanja in je enak seštevku vrednosti dobav iz polja 11a obračuna DDV.

V poročilu mora izkazati naslednje podatke:

- številko, pod katero je identificiran za namene DDV in pod katero je opravil dobave odpadkov ali opravil storitve, povezane z odpadki, za katere je prejemnik plačnik DDV v skladu s 76.a členom ZDDV-1;
- številko, pod katero je identificiran prejemnik teh dobav;
- za vsakega prejemnika, kateremu je bila opravljena taka dobava, skupno vrednost teh dobav, brez DDV.

Skupna vrednost vseh dobav blaga in storitev iz polja **24 Poročila o dobavah blaga in storitev iz 76. a člena ZDDV-1** mora biti za obdobje poročanja enaka vrednosti iz polja **11a DDV-O**. Za davčne zavezance, ki predlagajo obračun DDV za koledarsko trimesečje, se primerjajo podatki iz obračuna za koledarsko trimesečje s podatki iz poročil za ustrezne tri koledarske mesece.

Vsota vseh dobav davčnemu zavezancu iz Poročila o dobavah blaga in storitev iz 76.a člena ZDDV-1 je enaka vrednosti iz polja 31a DDV-O za tega istega zavezanca v enakem obdobju.

V Poročilo o dobavah (76.a člen) vključi davčni zavezanec tudi podatke o popravkih podatkov za pretekla obdobja poročanja. Popravki podatkov za pretekla obdobja poročanja se izpolnjujejo v poljih 31 do 33.

V Navodilu za izpolnitev poročila o dobavah blaga in storitev iz 76.a člena ZDDV-1, ki je sestavni del Priloge XIII: Poročilo o dobavah (76.a člen) in objavljeno v Pravilniku o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS. št. 141/2006, 52/2007, 120/2007, 21/2008, 123/2008 in 105/2009), je navedeno, da mora davčni zavezanec predložiti poročilo **ne gledena** to, ali je v koledarskem mesecu, za katerega predlaga poročilo, **opravil zadevne dobave**.

Davčni zavezanec predloži poročilo davčnemu organu v elektronski obliki prek sistema eDavki, in sicer do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku koledarskega meseca, in to ne glede na to, ali je v koledarskem mesecu, za katerega predlaga poročilo, opravil zadevne dobave.

Predhodno navedeno pomeni, da mora oddati poročilo tudi, če je prazno oziroma če v kakem mesecu ne opravi nobene tovrstne dobave.

Zavezanec se lahko izogne oddaji "praznih obrazcev", če začasno ali stalno ne opravlja več takšnih dobav, tako da poskrbi za odjavo dejavnosti na obrazcu PD-Obv (Obvestilo o začetku/prenehanju dobav blaga ali storitev, za katere je prejemnik plačnik DDV), ki je objavljen na eDavkih.

Dobavitelj, ki opravlja storitve v zvezi z odpadki ali dobavlja odpadke in je predmet obrnjene davčne obveznosti, mora v obračunu DDV-O vključiti znesek opravljenih dobav v polje 11 a – Dobava blaga in storitev v Sloveniji, od katerih obračuna DDV prejemnik. V navedeno polje vpiše vrednost dobav blaga in storitev ter prejetih predplačil, DDV pa ne obračuna, saj je to obveznost prejemnika.

Če davčni zavezanec ne predloži obračuna oziroma ga ne predloži v predpisanem roku, stori prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo do **125.000 EUR**.

6 PRAKTIČNI PRIMERI

Primer 1 – dobava in nakup lesnih odpadkov

Podjetje A, ki je identificirano za namene DDV v Sloveniji, se ukvarja s proizvodnjo lesnih izdelkov in prodaja odpadke, kot so: oblanci, sekanci, žagovina, lubje in drugi tovrstni odpadki, ki nastajajo iz obdelave in predelave osnovnih materialov (lesa), in sicer proda tovrstne odpadke podjetju B (ima ID za DDV), ki jih predela v material. Tako predelani material iz odpadkov podjetje B proda podjetju C, ki je mali davčni zavezanec (ne dosega oz. presega zneska 25.000 evrov obdavčljivega prometa).

Ali lahko uporabi pri dobavi pravilo obrnjene davčne obveznosti?

V 1. primeru, ko podjetje A prodaja odpadke, ki nastajajo iz obdelave in predelave osnovnih materialov (lesa) podjetju B, gre za promet, ki se opravlja med dvema davčnima zavezancema, ki sta identificirana za namene DDV v Sloveniji, in predelani material, kot so oblanci, sekanci, žagovina, lubje in drugi tovrstni odpadki, ki se naprej dobavi, ima še vedno klasifikacijsko številko odpadka v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, zato **se uporabi** pravilo obrnjene davčne obveznosti.

v 2. primeru, ko podjetje B proda tako predelani material naprej podjetju C, **se ne uporabi** pravila obrnjene davčne obveznosti, četudi ima predelani material še vedno klasifikacijsko številko odpadka, saj gre za dobavo malemu davčnemu zavezancu, ki ni identificiran za namene DDV.

Za uporabo pravila obrnjene davčne obveznosti je potrebno upoštevati naslednje predpostavke:

1. opravljena mora biti dobava za plačilo med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za DDV,
2. po predelavi odpadkov in njegovi nadaljnji prodaji se uporabi pravilo obrnjene davčne obveznosti le v primerih, če ima predelani material, ki se dobavi naprej, še vedno klasifikacijsko številko odpadka v skladu z Uredbo.

Dobava lesnih odpadkov, kot so oblanci, sekanci, žagovina, lubje in drugi tovrstni odpadki, ki nastajajo iz obdelave in predelave lesa, sodijo med odpadke, za kar se uporabi v skladu s 76.a členom ZDDV-1 pravilo obrnjene davčne obveznosti, in to ne glede na namen njihove nadaljnje uporabe (npr.: prodaja, uporaba za kurjavo itd.).

Primer 2 – dobava odpadnega papirja

Šola dobavi (proda) odpadni papir, ki ga zberejo njeni učenci v okviru organizirane akcije zbiranja papirja, deloma pa ga prispeva tudi sama, davčnemu zavezancu – podjetju A, identificiranemu za namene DDV.

Kako obravnavati prodajo odpadnega papirja, ki ga šola organizira priložnostno v zvezi z zbiranjem denarnih sredstev in so ga delno zbrali učenci, delno ga prispeva šola sama?

Dobava odpadnega papirja, ki ga šola proda podjetju A, identificiranemu za namene DDV v Sloveniji, prejeta sredstva pa vodi na prehodnih postavkah in jih kasneje namensko porabi izključno za potrebe učencev, ni predmet DDV (oprostititev po 14. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1) in se pri tem **ne uporabi** pravila obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1. Na računu za dobavo odpadnega papirja šola navede klavzulo "oproščeno DDV po 42. členu ZDDV-1".

Primer 3 – dobava lesnih odpadkov za kurjavo

Podjetje A, ki je identificirano za namene DDV v Sloveniji, se ukvarja s proizvodnjo lesnih izdelkov in prodaja lesne odpadke, ki se običajno uporabljajo za kurjavo, npr. oblanci, sekanci, žagovina, lubje in drugi tovrstni odpadki, ki nastajajo iz obdelave in predelave osnovnih materialov (lesa), in sicer proda tovrstne odpadke podjetju B (ima ID za DDV), ki jih uporabi za kurjavo.

Ali se zgoraj navedena dobava (promet) vpiše v 6. točko Priloge III a ZDDV-1 (Dobava ostankov in odpadkov po obdelavi osnovnih materialov), kjer se uporabi pravilo obrnjene davčne obveznosti?

76.a člen ZDDV-1 **se uporabi** v zvezi z dobavami (prodajami) lesenih odpadkov, **ne glede na namen njihove nadaljnje uporabe**. Iz predhodno navedenega izhaja, da spada v 6. točko Priloge III a ZDDV-1 tudi dobava (prodaja) lesenih odpadkov za kurjenje, kot so sekanci, lubje itd., ne glede na namen njihove nadaljnje uporabe, pri čemer se v skladu s 76.a členom ZDDV-1 uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti. Posamezne vrste odpadkov sodijo v skupino 03 (Opadki iz obdelave in predelave lesa ter iz proizvodnje ivernih plošč in pohištva, iz vlaknin, papirja in kartona) in so v klasifikacijskem seznamu odpadkov označene s številčno oznako 030101, 030104 in 030199.

Primer 4 – dobava kože z dlako

Podjetje A, ki se ukvarja s trgovanjem z živalskimi stranskimi proizvodi, ki niso namenjeni prehrani ljudi, dobavi živalske kože z dlako podjetju B, ki se ukvarja s predelavo živalskih kož. Obe podjetji sta identificirani za DDV v Sloveniji.

Ali se lahko uporabi pri dobavi kož pravilo obrnjene davčne obveznosti?

Seznam dobav iz Priloge III a ZDDV-1 med drugim vključuje tudi dobavo materiala, ki ga je mogoče reciklirati (odpadki, namenjeni za nadaljnjo predelavo v sekundarne surovine; naštetu pod točko 4) SEZNAM - a iz Priloge III a ZDDV-1, ki vključuje dobavo materiala, ki ga je mogoče reciklirati in ki vključuje med drugim tudi surovo kožo z dlako ali brez nje), zato se pri dobavi kož z dlako podjetju B uporabi pravilo obrnjene davčne obveznosti.

7 POJASNILA DURS

Pojasnilo DURS, št. 4230-356/2009-2-01032-03, 17. 2. 2010

V pojasnilu DURS, ki je dostopno na spletni strani Davčne uprave Republike Slovenije, so v zvezi z uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti v primerih dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev iz Priloge III a ZDDV-1 navedene predpostavke, ki jih je potrebno upoštevati, in podani odgovori na pogosta vprašanja davčnih zavezancev v zvezi z uvrstitvijo določenih odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev.

V zvezi z uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti v primerih dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev iz Priloge III je treba upoštevati predvsem naslednje predpostavke:

- opravljena mora biti dobava blaga (odpadkov, ostankov, rabljenega materiala) za plačilo in dobava mora biti opravljena med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV v Sloveniji;
- tudi storitve predelave morajo biti opravljene med dvema davčnima zavezancema, identificiranima za namene DDV;
- storitvi odvoza in zbiranja odpadkov nista zajeti v Prilogi III a k ZDDV-1, zato se v zvezi s tema storitvama mehanizem obrnjene davčne obveznosti ne uporablja. Storitve odvoza in zbiranja odpadkov tako ni predmet 76.a člena ZDDV-1;
- po predelavi odpadka in njegovi nadaljnji prodaji se mehanizem obrnjene davčne obveznosti uporabi le v primeru, če ima predelani material, ki se ga naprej dobavi, še vedno klasifikacijsko številko odpadka v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/2008; v nadaljevanju: Uredba);
- dobava izdelkov, proizvedenih iz sekundarnih surovin, se **ne** uvršča med dobave, za katere se uporablja mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1;

- dobava polizdelkov od predelave, izdelave ali taljenja železnih in neželeznih kovin iz točke (1) Priloge III a se nanaša **le** na železne in neželezne kovine (ne pa npr. na polizdelke od predelave plastike, stekla ...).

Za dobave, pri katerih se uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti v skladu s 76.a členom ZDDV-1, so podani naslednji odgovori na pogosta vprašanja:

1. Kako obravnavati ostanke (žaganje, odčelki ...), ki nastanejo po obdelavi hlodov ali desk? Ni namreč jasno, kaj se šteje kot osnovni material iz točke 6 Priloge III a k ZDDV-1, ali osnovni materiali, ki so sicer naštetih v točkah 1 do 5 Priloge III a k ZDDV-1, ali osnovni materiali, ki niso naštetih v točkah 1 do 5.

Tudi ostanki in odpadki, ki nastanejo po obdelavi hlodov ali desk, se uvrščajo med odpadke in ostanke, za katere velja mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1. V skladu s točko 6 Priloge III a k ZDDV-1 so osnovni materiali vsi osnovni materiali, torej tudi tisti, ki niso navedeni v točkah od 1 do 5.

2. Ali se naslednji odpadki:

- **odpadna plastika, klas. številka odpada 070213,**
- **odpadna embalaža, klas. št. odpada 150102,**
- **odpadno železo, klas. št. odpada 120101,**
- **odpadni aluminij, Cu, klas. št. odpada 120104,**
- **odpadni wolfram, klas. št. odpada 200140**

štejejo kot izdelki iz Priloge III a k ZDDV-1 in kaj pomeni klasifikacijska številka odpadka?

Navedeni odpadki se uvrščajo v Prilogo III a k ZDDV-1. V skladu s klasifikacijskim seznamom odpadkov se uvrščajo med odpadno plastiko, plastično embalažo, opilke in ostružke železa, prah in delce barvnih kovin ter odpadne kovine, kar se vse uvršča v točko 4 Priloge III a k ZDDV-1, ki zajema dobavo odpadkov iz železa in neželeznih kovin, kot tudi ostružkov, ostankov, odpadkov, rabljenega materiala in materiala, ki ga je mogoče reciklirati, odpadkov, ki vsebujejo odpadno steklo, steklo, papir, karton, lepenko, krpe, kosti, usnje, umetno usnje, pergament, surovo kožo z dlako ali brez nje, kite, tetive, motvoze, vrvi, konopce, kable, gumo in plastiko, ter s tem povezane storitve predelave.

Uredba v prvem odstavku 3. člena določa, da se za odpadek šteje odpadek v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja in je uvrščen v eno od skupin odpadkov, določenih v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe. V skladu s 4. členom Uredbe se odpadki uvrščajo v skupine in podskupine v skladu s klasifikacijskim seznamom odpadkov iz priloge 7, ki je sestavni del te uredbe. Skupine odpadkov so v klasifikacijskem seznamu odpadkov označene z

dvomestnimi številčnimi oznakami, podskupine odpadkov s štirimestnimi številčnimi oznakami in posamezna vrsta odpadkov s šestmestnimi številčnimi oznakami.

3. Ali dobave odpadne elektronske opreme in dobave odpadnih baterij in odpadnih jedilnih olj, ki se zaračunajo pogodbenemu partnerju, zapadejo pod dobave, ki so našteje v Prilogi III a k ZDDV-1?

Dobave odpadne elektronske opreme, odpadnih baterij in odpadnih olj zapadejo pod dobave iz točke 1 Priloge III a k ZDDV-1, ki med drugimi vključujejo tudi dobave nekovinskih odpadkov. Odpadne baterije, ki vsebujejo kovine, lahko spadajo tudi v točko 3 Priloge III a k ZDDV-1, ki vključuje dobave ostankov in drugega materiala, ki ga je mogoče reciklirati in vsebuje železne in neželezne kovine, njihove zlitine, žlindro, pepel, škajo in industrijske ostanke, ki vsebujejo kovine ali njihove zlitine.

4. Družba, ki se ukvarja s predelavo odpadkov, prevzame in prepelje odpadek v svoje prostore, kjer bo nadaljevala s predelavo. Družbi, pri kateri je v postopku industrijske proizvodnje nastal odpadek, zaračuna prevzem in prevoz odpadka. Ali se za storitev prevzema in prevoza odpadka uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti?

Za zaračunano storitev prevzema in prevoza odpadkov se mehanizem obrnjene davčne obveznosti v skladu s 76.a členom ZDDV-1 ne uporabi.

5. Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, dobavi sveže surove kože, loj in ostružne masti drugemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV. Ali se uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti?

Seznam dobav iz Priloge III a med drugim vključuje tudi dobavo rabljenega materiala in materiala, ki ga je mogoče reciklirati, ter nekovinskih odpadkov, zato so davčni zavezanci v zvezi s trgovanjem z živalskimi stranskimi proizvodi dolžni ravnati v skladu s 76.a členom ZDDV-1.

6. Komunalno podjetje odpelje lesene odpadke in jih zakoplje. Običajno izda osebi, pri kateri nastanejo odpadki, račun za odvoz smeti. Ali se v tem primeru uporabi 76.a člen ZDDV-1?

V tem primeru se 76.a člena ZDDV-1 ne uporabi, saj gre za opravljeno storitev odvoza odpadkov.

7. Ali se za najem delovne sile za namene storitev rezanja odpada uporabi 76.a člen ZDDV-1?

Najemanje delovne sile za namene storitev rezanja odpada ne sodi v okvir uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1.

8. Če se zbirajo leseni odpadki in se predelajo v alternativno gorivo, sežgejo in rabijo za segrevanje cementnih peči, se uporabi 76.a člen ZDDV-1. Kaj pa, če se odpadki samo uničijo?

76.a člen ZDDV-1 se uporabi v zvezi z dobavami (prodajami) lesenih odpadkov, ne glede na namen njihove nadaljnje uporabe. Če se leseni odpadki (bodisi lesena embalaža kot nekovinski odpadek ali žaganje kot odpadek, ki nastane po obdelavi osnovnih materialov) npr. prodajo kupcu, ki jih bo uporabil za kurivo, se pri prodaji teh odpadkov uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1.

9. Ali spadajo nevarni odpadki pod režim iz 76.a člena ZDDV-1 (olja, akumulatorji, emulzije ipd.)?

Če se dobavijo (prodajo) nevarni odpadki, se prav tako uporabi mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ZDDV-1. Olja in emulzije so nekovinski odpadki, akumulatorji, ki vsebujejo kovine, pa drugi materiali, ki jih je mogoče reciklirati in vsebujejo železne in neželezne kovine.

V primeru zaračunavanja storitve odvoza in zbiranja nevarnih odpadkov pa se mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76.a člena ne uporabi.

10. Pojasnilo DURS, št. 4230-158/2010-2, 5. 7. 2010

Davčni zavezanec navaja, da se ukvarja z nakupom in prodajo elektrofiltrskega pepela za nadaljnjo uporabo v betonih in cementih. Pepel kupuje pri različnih dobaviteljih, ki imajo različno stališče glede obračunavanja DDV (ali se uporabi 76.a člen ZDDV-1 ali ne). Glede na navedeno ga zanima, ali je pepel odpadek ali ne.

V nadaljevanju vam posredujemo odgovor:

Elektrofiltrski pepel ima status odpadka vse dokler se ga s primernim načinom ne predela v gradbeni material.

Na podlagi d) točke prvega odstavka 76.a člena [Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1](#) (Uradni list RS, št. 10/10 – UPB2) mora DDV plačati davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, kateremu se opravi dobava odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev iz Priloge III a ZDDV-1.

Tretji odstavek Priloge III a tako zajema dobavo ostankov in drugega materiala, ki ga je mogoče reciklirati in vsebuje železne in neželezne kovine, njihove zlitine, žlindro, pepel, škajo in industrijske ostanke, ki vsebujejo kovine ali njihove zlitine, ter opravljanje storitev izbiranja, rezanja, ločevanja na dele in stiskanje za te izdelke.

Za razrešitev dileme ali se nek material šteje kot odpadke ali kot izdelek smo za mnenje zaprosili Ministrstvo za okolje in prostor, ki nam je podalo sledeče pojasnilo: »V skladu s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08, v nadaljevanju: uredba) je odpadke, namenjen za predelavo, odpadke, dokler ni predelan v uporabne materiale ali energijo ali po pripravi za ponovno uporabo, dan v ponovno uporabo. Torej, če je potrebno material pred nadaljnjo uporabo na kakršenkoli način obdelati (npr. predelava elektrofilterskega pepela po postopku R5 v gradbeni material), **je tak material odpadke, dokler ni predelan v uporaben material.**«

V Sporočilu Komisije ES¹ Svetu in Evropskemu parlamentu so podane smernice za pomoč pri razlikovanju med odpadkom in ne-odpadkom, ki so se izoblikovale na podlagi sodne prakse Sodišča ES. Sodišče je tako med drugim navedlo, da material ni nujno odpadke, kadar se šteje kot ostanek proizvodnje. Lastnosti materiala v smislu njegove pripravljenosti za nadaljnjo uporabo v gospodarstvu lahko pomenijo, da se ga ne bi smelo šteti za odpadke. Če nadaljnja uporaba izdelka brez vsake dodatne obdelave pred ponovno uporabo in kot del trajnega postopka proizvodnje ni bila samo možna, temveč zanesljiva, potem material ne bi bil odpadke. Prav tako, če se kasneje izkaže, da odpadke dejansko lahko služi koristnemu namenu, potem bo material izgubil status odpadka, **ko je pripravljen za uporabo kot predelan proizvod.**

Številni proizvodi se pri izgorevanju premoga lahko nadalje uporabijo neposredno ali z malo dodatne obdelave. Vendar se nekateri v praksi redno odlagajo na deponije – npr. lignitni elektrofilterski pepel.

V skladu s priložo 7 – Klasifikacijski seznam odpadkov² Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08) se elektrofilterski pepel uvršča v skupino 10 – Odpadki iz termičnih procesov, klasifikacijska oznaka odpadka 10 01 02 – elektrofilterski pepel iz kurilnih naprav na premog. Iz navedenega izhaja, da ima elektrofilterski pepel status odpadka vse dokler se ga s primernim načinom (npr. postopek R5 – Recikliranje / pridobivanje drugih anorganskih materialov) ne predela v gradbeni material.

7.1 Razlaga o odpadkih in stranskih tokovih

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0059:FIN:SL:PDF>

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0059:FIN:SL:PDF>

² https://www.uradni-list.si/files/RS_-2008-034-01358-OB~P007-0000.PDF

7.2 Zbiranje in odvoz nenevarnih gospodinjских, komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov

V skladu s točko 16 Priloge I k ZDDV-1 se od storitev javne higiene obračunava in plačuje DDV po nižji 8,5% stopnji. Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost v 59. členu določa, da se med storitve javne higiene iz 16 točke Priloge I k ZDDV-1 uvrščajo:

- ravnanje z odplakami pod šifro SKD E37/00,
- zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi pod šiframa SKD E38.1 in E38.2
- čiščenje cest in drugo čiščenje pod šifro SKD N81.29.

PO SKD se v pododdelek 38.110 Zbiranje in odvoz nenevarnih odpadkov uvršča:

- zbiranje nenevarnih gospodinjских, komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov s pomočjo košev, kontejnerjev, vreč za smeti in podobno,
- zbiranje odpadkov za recikliranje,
- zbiranje gradbenih odpadkov in odpadkov rušenja,
- zbiranje in odstranjevanje okruškov, dračja in podobno,
- zbiranje odpadkov iz predilnic ter
- obratovanje začasnih zbirališč nenevarnih odpadkov.

V pododdelek 38.2 Ravnanje z odpadki (nevarnimi in nenevarnimi) se uvršča:

- obdelovanje in odstranjevanje kužnih živali ali mrtvih živali in drugih kontaminiranih odpadkov,
- obdelava in odstranjevanje nizkoradioaktivnih odpadkov iz bolnišnic,
- deponiranje, odstranjevanje odpadkov z zakopavanjem ali podoranjem, sežiganjem smeti,
- odstranjevanje dotrajanih izdelkov, na primer hladilnikov,
- obratovanje deponij za nenevarne odpadke,
- odstranjevanje nenevarnih odpadkov s sežiganjem,
- zakopavanje in podoravanje odpadkov, tudi rastlinskih.